

คำนำ

สมุนไพร เป็นสิ่งที่คุ้นเคยกับชีวิตประจำวันของเรามาตั้งแต่ครั้งบรรพกาล การใช้สมุนไพรในการรักษาโรคมียาวนาน ทั้งที่มีบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และไม่มีบันทึกอีกมากมาย ซึ่งในความเป็นจริง คนส่วนใหญ่ต่างรับรู้ถึงคุณค่าของพืชสมุนไพร ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าใช้ประโยชน์ได้จริง และใช้ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด แต่เมื่อการแพทย์แผนตะวันตกได้เข้ามามีบทบาทในการดูแลสุขภาพของคนไทย สรรพคุณและคุณค่าของสมุนไพรอันเป็นสิ่งเรียกรว่า “ภูมิปัญญาโบราณ” ก็เริ่มถูกลดบทบาทและความสำคัญลงไป และถูกมองข้ามไปในที่สุด

จนกระทั่งในปี 2520 ได้มีการจัดประชุมขององค์การอนามัยโลก ณ ประเทศรัสเซีย จากผลการประชุมขององค์การอนามัยโลกดังกล่าว ทำให้รัฐบาลได้กำหนดแผนการดำเนินงานให้มีการพัฒนางานด้านสมุนไพรตั้งแต่ปี 2520 เป็นต้นมา จนกระทั่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ได้ระบุให้มีการส่งเสริมสุขภาพและจะต้องส่งเสริมให้มีการดำเนินการพัฒนาภูมิปัญญาทางการรักษาพยาบาลแบบพื้นบ้าน เช่น แพทย์แผนไทย สมุนไพรและการนวด ประสานเข้ากับแพทย์แผนปัจจุบัน และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้ระบุในหัวข้อยุทธวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข “ให้สนับสนุนการพัฒนาเภสัชกรรมและการแพทย์แผนไทยอย่างจริงจัง”

แม้ในปัจจุบันการรักษาโรคด้วยยาสมุนไพรได้รับความนิยมนจากประชาชนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศอย่างแพร่หลาย แต่ความรู้ที่มีต่อพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในธรรมชาติ ยังไม่ได้รับการเผยแพร่มากเท่าที่ควร ศูนย์ศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จึงได้ดำเนินการสำรวจพืชสมุนไพรในแปลงตัวอย่างถาวร ภายในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกรุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นช่องทางในการนำเอาข้อมูลพืชสมุนไพรที่มีอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

ขอขอบคุณหัวหน้าชั่วคราว ศิริสมบัติ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ
แก่งกรุง รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกใน
การเข้าไปเก็บข้อมูลสมุนไพร ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกรุง

ขอขอบคุณหมอเชาวรัตน์ หนูขุนนาง และหมอแฉล้ม มงคล
แพทย์แผนไทย ผู้ให้ข้อมูลเบื้องต้นของสมุนไพรในแปลงตัวอย่างถาวร

และขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ของสถานีศึกษาการพัฒนาการจัดการ
อุทยานแห่งชาติทางบก จังหวัดสุราษฎร์ธานีทุกท่าน ที่ร่วมแรงร่วมใจในการ
สำรวจเก็บข้อมูลอย่างมุ่งมั่น จนสำเร็จ ลุล่วง และได้ผลงานเป็นที่ภาคภูมิใจ

สถานีศึกษาการพัฒนาการจัดการอุทยานแห่งชาติทางบก

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กันยายน 2554